

Programowanie aplikacji w Java

Maciej Gowin

Zjazd 4 - dzień 2

Linki

Opis

https://maciejgowin.github.io/wsb-java/

Kod źródłowy przykładów oraz zadań

https://github.com/MaciejGowin/wsb-programowanie-aplikacji-java

Dystrybucja skompilowanego kodu w postaci wielu plików .class byłaby uciążliwa. W Java możliwe jest archiwizowanie plików w formacie opartym na formacie zip. Pozwala to na łatwe współdzielenie kodu.

Java wprowadza format jar (ang. Java archive).

Do stworzenia pliku jar używamy polecenia:

```
jar --create --file my-jar-name.jar Main.class Another1.class Another2.class ...
jar cf my-jar-name.jar Main.class Another1.class Another2.class ...
```

gdzie:

- --create opcja tworzenia archiwum
- --file specyfikacja nazwy pliku
- my-jar-name.jar nazwa archiwum
- Main.class Another1.class Another2.class ... pliki do archiwizacji

Po utworzeniu pliku jar możemy uruchomić program, używając polecenia:

```
java -cp my-jar-name.jar Main
```

Istotna jest definicja -cp (lub -classpath). W przypadku braku definicji tej opcji Java domyślnie ustawia ścieżkę przeszukiwań na obecny katalog . . W związku z tym, że nasze klasy umieszczone zostały w archiwum, musimy poinstruować JVM do jego przeszukania.

Dodatkowo Main to klasa posiadającą metodę main . Używamy jej w analogiczny sposób jak w przypadku uruchomienia z domyślną ścieżką przeszukiwania.

Po rozpakowaniu archiwum możemy podejrzeć jego zawartość:

```
jar --extract --file main.jar

jar xf main.jar

META-INF
|- MANIFEST.MF
Main.class
Another1.class
Another2.class
...
```

Java automatycznie dodaje plik MANIFEST.MF, który posiada rozszerzone opisy oraz instrukcje związane z jego zachowaniem. W podstawowej formie:

```
Manifest-Version: 1.0
Created-By: 11.0.8 (N/A)
```

Jeżeli podczas budowania pliku zdefiniujemy klasę startową możemy przekształcić plik jar w plik uruchomieniowy.

```
jar --create --file my-jar-name.jar --main-class Main Main.class Another1.class Another2.class ...
jar --create --file my-jar-name.jar --manifest MANIFEST.MF Another1.class Another2.class ...
```

Pozwoli to na uruchomienie programu bez zadawania klasy z metodą main .

```
java -jar my-jar-name.jar
```

Język Java: fat jar

W przypadku, w którym nasz kod używa zewnętrznych bibliotek, możemy je dodać do ścieżki wyszukiwań lub też umieścić je w wynikowym archiwum.

W taki sposób powstaje tzw. uber jar lub fat jar zawierający wszystkie zależności.

LineCounter.java

```
public class LineCounter {
    public static void main(String[] args) {
        if (args.length != 1) {
            System.out.println("Specify filename");
            return;
        }
        FileUtils.countLines(args[0]).ifPresent(count -> System.out.printf("Lines: %d%n", count));
    }
}
```

FileUtils.java

```
import java.io.IOException;
import java.nio.file.Files;
import java.nio.file.Path;
import java.util.Optional;
import static java.util.Optional.empty;
import static java.util.Optional.of;
public class FileUtils {
    public static Optional<Long> countLines(final String filename) {
        try {
            return of(Files.readAllLines(Path.of(filename)).stream().filter(FileUtils::isNotBlank).count());
        } catch (IOException ex) {
            System.out.println("Failed to load file: " + ex.getMessage());
            return empty();
    public static boolean isNotBlank(final String value) {
        return value != null && value.replaceAll("\\s","").length() > 0;
```

Compile

javac LineCounter.java

Create jar

```
jar --create --file line-counter.jar LineCounter.class FileUtils.class
jar cf line-counter.jar LineCounter.class FileUtils.class
```

Run with jar-based classpath

```
java -cp line-counter.jar LineCounter
```

Run as jar

```
java -jar line-counter.jar
no main manifest attribute, in test.jar
```

Create Jar with main class definition

```
jar --create --file line-counter.jar --manifest MANIFEST.MF
LineCounter.class FileUtils.class
jar --create --file line-counter.jar --main-class LineCounter
LineCounter.class FileUtils.class
```

Run as jar

```
java -jar line-counter.jar
```

Budowanie aplikacji: automatyzacja procesu

Proces budowania może być uciążliwy. W szczególności, gdy nasze oprogramowanie zależne jest od wielu zewnętrznych bibliotek oraz wymagane są dodatkowe kroki niekoniecznie związane z samą kompilacją.

Dostępny jest szereg narzędzi, które automatyzują ten proces:

- Apache Ant
- Apache Maven
- Gradle

Budowanie aplikacji: Apache Ant

Korzysta z opisu procesu oraz kroków zdefiniowanych za pomocą pliku w formacie XML (o domyślnej nazwie build.xml). Wywołanie konkretnych kroków odbywa się przy pomocy polecenia ant, które operuje na zdefiniowanym wcześniej pliku.

```
ant compile
ant jar
ant run
```

Głównym narzędziem jest program konsolowy (ang. CLI, command-line interface) o nazwie ant.

Narzędzie ant dostępne jest pod adresem https://ant.apache.org/bindownload.cgi.

Budowanie aplikacji: Apache Ant

build.xml

```
<?xml version="1.0"?>
oject name="Main" default="compile">
  <target name="clean" description="Deletes previous compile files">
    <delete dir="classes"/>
 </target>
  <target name="compile" description="Compiles application">
    <mkdir dir="classes" />
    <javac srcdir="." destdir="classes"/>
 </target>
  <target name="jar" depends="compile" description="Creates application jar file">
    <jar destfile="line-counter.jar">
      <fileset dir="classes" includes="**/*.class"/>
      <manifest>
        <attribute name="Main-Class" value="LineCounter"/>
      </manifest>
    </jar>
 </target>
</project>
```

Budowanie aplikacji: Apache Maven

Korzysta z opisu przy pomocy plików w formacie XML o nazwie POM (ang. Project Object Model). Opis skupia się na tym, co budujemy, a nie na tym, jak jest to wykonywane.

Budowanie odbywa się na podstawie **faz (ang. phase).** Fazy cyklu życia procesu budowania są z góry ustalone.

Głównym narzędziem jest program konsolowy (ang. CLI, command-line interface) o nazwie mvn .

Narzędzie mvn dostępne jest pod adresem https://maven.apache.org/download.cgi.

Apache Maven: fazy

Faza	Opis
clean	czyszczenie projektu z wcześniej wygenerowanych plików
validate	sprawdzenie czy wszystkie informacje potrzebne do procesu budowania są dostępne
compile	kompilacja kodu źródłowego
test- compile	kompilacja kodu źródłowego testów
test	wykonanie testów jednostkowych
package	budowanie paczki dystrybucyjnej (jar, war)

Apache Maven: fazy

Faza	Opis
integration-test	wykonanie testów integracyjnych
install	instalacja pakietu w lokalnym repozytorium
deploy	instalacja pakietu z zdalnym repozytorium

Apache Maven: fazy

Uruchomienie procesu następuje poprzez wybranie danej fazy.

mvn <phase>
mvn package

Automatycznie wykonywane są wszystkie fazy poprzedzające.

Każda faza składa się z **celów (ang. goal),** które wykonywane są w kolejności. Cele są dostarczane poprzez mechanizm **wtyczek**, które je implementują. Każdy z celów musi definiować fazę, do której zostanie dodany.

Wtyczki mogą zostać dodane do procesu explicite lub też automatycznie. Maven dostarcza domyślną konfigurację celów na podstawie definicji packaging.

W najczęstszej konfiguracji możemy spotkać się z ustawieniem packaging na jar .

process-resources

resources:resources

org.apache.maven.plugins:maven-resources-plugin:2.6:resources

compile

compiler:compile

org.apache.maven.plugins:maven-compiler-plugin:2.5.1:compile

process-test-resources

resources:testResources

org.apache.maven.plugins:maven-resources-plugin:2.6:testResources

test-compile

compiler:testCompile

org.apache.maven.plugins:maven-compiler-plugin:2.5.1:testCompile

test

surefire:test

org.apache.maven.plugins:maven-surefire-plugin:2.12.4:test

package

jar:jar

org.apache.maven.plugins:maven-jar-plugin:2.4:jar

install

install:install

org.apache.maven.plugins:maven-install-plugin:2.4:install

deploy

deploy:deploy

org.apache.maven.plugins:maven-deploy-plugin:2.7:deploy

Apache Maven: wtyczki

Możemy zauważyć, że każda ze wspomnianych wtyczek zdefiniowana jest przez identyfikatory przedzielone : . Dla przykładu:

```
org.apache.maven.plugins : maven-deploy-plugin : 2.7
```

Gdzie:

```
org.apache.maven.plugins - definiuje grupę.
maven-deploy-plugin - definiuje artefakt.
2.7 - definiuje wersję.
```

Apache Maven: wtyczki

Każda ze wtyczek może definiować więcej niż jeden cel niekoniecznie z tej samej fazy. Istnieje możliwość wykonania danego celu z pominięciem fazy.

mvn <plugin>:<goal>
mvn compliler:compile

Apache Maven: główne fazy

Najczęściej będziemy używać polecenia łączącego 2 fazy:

mvn clean install

Pozwoli nam on na wyczyszczenie projektu z poprzednio wygenerowanych plików oraz pełne zbudowanie, połączone z uruchomieniem testów oraz instalacją w lokalnym repozytorium.

Programowanie: zadanie 25

Wygeneruj pierwszy projekt ze strukturą Maven. Użyj komendy (wpisanej w jednej linii):

```
mvn archetype:generate
   -DgroupId=pl.wsb.programowaniejava
   -DartifactId=example
   -DarchetypeArtifactId=maven-archetype-quickstart
   -DarchetypeVersion=1.4
   -DinteractiveMode=false
```

Przejdź do utworzonego katalogu test oraz uruchom proces:

```
cd example
mvn clean install
```

Uruchom program:

```
java -cp target/example-1.0-SNAPSHOT.jar pl.wsb.programowaniejava.App
```

Apache Maven: lokalne repozytorium .m2

Podczas budowania aplikacji na komputerze, na którym program Maven został użyty po raz pierwszy, zauważyć można wiele pobrań plików.

Downloading from central: https://repo.maven.apache.org/maven2/org/apache/maven/plugins/maven-clean-plugin/3.1.0/maven-clean-plugin-3.1.0.jar

Downloaded from central: https://repo.maven.apache.org/maven2/org/apache/maven/plugins/maven-clean-plugin/3.1.0/maven-clean-plugin-3.1.0.jar (30 kB at 244 kB/s)

Maven automatycznie pobiera zależności użyte w projekcie oraz instaluje je w lokalnych repozytorium artefaktów. Mieści się ono w katalogu .m2/repository w katalogu użytkownika. Pobieranie nowych artefaktów odbywa się jednorazowo.

Apache Maven: lokalne repozytorium .m2

Katalog .m2 nie tylko przechowuje lokalne repozytorium. Znajdują się w nim też pliki konfiguracyjne Maven, w tym informacje o lokalizacji repozytoriów zewnętrznych, z których pobierane są zależności.

Lokalizacja tego katalogu równi się od platformy.

Platforma	Domyślna lokalizacja
Windows	C:\Users\ <nazwa_uzytkownika>\.m2</nazwa_uzytkownika>
Linux	/home/ <nazwa_uzytkownika>/.m2</nazwa_uzytkownika>
Mac	/Users/ <nazwa_uzytkownika>/.m2</nazwa_uzytkownika>

Apache Maven: lokalne repozytorium .m2

Podczas budowania poinstruowaliśmy Maven, aby zainstalował nasz artefakt aplikacji w lokalnym repozytorium. W wyniku tego wynikowy plik jar zostanie dodany do katalogu .m2/repository.

[INFO] --- maven-install-plugin:2.5.2:install (default-install) @ test --[INFO] Installing /Users/gowinm/dev/external-projects/wsb-programowanie-aplikacji-java/0-zadanie-tworzenie-maven/test/target/test-1.0-SNAPSHOT.jar to /Users/gowinm/.m2/repository/pl/wsb/programowaniejava/test/1.0-SNAPSHOT/test-1.0-SNAPSHOT.jar

Artefakt został przekopiowany pod ścieżkę:

Users/gowinm/.m2/repository/pl/wsb/programowaniejava/test/1.0-SNAPSHOT/test-1.0-SNAPSHOT.jar

Gdzie:

- pl/wsb/programowaniejava to część ścieżki powstała z identyfikatora grupy (groupId),
- test to część ścieżki powstała z identyfikatora artefaktu (artefactId),
- 1.0-SNAPSHOT to część ścieżki powstała z wersji artefaktu (version).

Apache Maven: struktura

Maven definiuje podstawową strukturę projektu.

```
test
 -- pom.xml
   src
       main
         -- java
                   - wsb
                      -- programowaniejava
                          -- App.java
        test
         -- java
                  -- wsb
                      -- programowaniejava
                         `-- AppTest.java
    target
```

Apache Maven: struktura

Maven definiuje podstawową strukturę projektu.

- pom.xml zawiera definicję projektu oraz procesu budowania.
- src/main/java zawiera pliki z kodem źródłowym aplikacji.
- src/test/java zawiera pliki kodem źródłowym testów aplikacji.
- target zawiera pliki wygenerowane w procesie budowania.

Apache Maven: pom.xml

Informacje o projekcie.

```
<project>
    <groupId>pl.wsb.programowaniejava</groupId>
    <artifactId>test</artifactId>
        <version>1.0-SNAPSHOT</version>

        <name>test</name>
        <url>http://www.example.com</url>
        </project>
```

Istotnymi elementami definiującymi projekt są identyfikator grupy (groupId), identyfikator artefaktu (artifactId) oraz wersja (version).

```
Element packaging nie został zdefiniowany przez co przyjął domyślną wartość jar .
```

Apache Maven: identyfikatory

Identyfikator	Znaczenie
groupId	Unikatowy identyfikator dla projektu. Powinien nawiązywać do konwencji nazewniczych związanych z pakietami Java. Zalecane jest używanie odwróconych nazw domen np. pl.wsb.
artifactId	Nazwa wygenerowanego pliku Jar bez rozszerzenia. Nazwa dla konkretnego elementu, będącego częścią projektu.
version	Wersja przeważnie w formacie x.x.x, np. 0.1.2. Dla projektów w fazie rozwojowym używamy rozszerzenia -snapshot, pozwalającego na definicję wersji tymczasowych.

Apache Maven: zmienne

Informacje o zmiennych dla naszego projektu. Element definiuje zmienne specyficzne dla projektu oraz pozwala na ustawienie wartości dla zmiennych oczekiwanych przez wtyczki.

Zmienna maven.compiler.source jest zdefiniowana przez wtyczkę kompilatora oraz opisuje wersję Java.

Apache Maven: budowanie i wtyczki

Informacje o procesie budowania oraz wtyczkach użytych do jego wykonania.

```
ct>
 <build>
   <pluginManagement>
     <plugins>
       <plugin>
         <artifactId>maven-clean-plugin</artifactId>
         <version>3.1.0
       </plugin>
     </plugins>
   </pluginManagement>
 </build>
</project>
```

Element pluginManagement służy do specyfikacji używanych wtyczek bez konieczności ich ładowania. W naszym przypadku Maven użył domyślnej konfiguracji dla packaging ustawionego na jar co spowodowało załadowanie maven-clean-plugin. Nadpisujemy jedynie wersję wtyczki.

Apache Maven: budowanie i wtyczki

Aby załadować wtyczkę bezpośrednio, użyjemy elementu plugins będącego dzieckiem build.

Apache Maven: zależności

Informacje o zależnościach projektu. Definiuje biblioteki używane przez kod źródłowy programu oraz kod źródłowy testów.

Dla zależności definiujemy również element dependencyManagement, którego rola jest podobna do tego znanego z pluginManagement.

Tworzenie projektu LineCounter przy pomocy Maven.

Uruchomienie programu.

java -cp target/line-counter-1.0-SNAPSHOT.jar pl.wsb.programowaniejava.LineCounter sample

Użycie zewnętrznej biblioteki StringUtils z Apache Commons Lang.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
       xsi:schemaLocation="http://maven.apache.org/POM/4.0.0 http://maven.apache.org/xsd/maven-4.0.0.xsd">
   <modelVersion>4.0.0</modelVersion>
   <groupId>pl.wsb.programowaniejava
   <artifactId>line-counter-extended</artifactId>
   <version>1.0-SNAPSHOT
   cproperties>
       <maven.compiler.source>11</maven.compiler.source>
       <maven.compiler.target>11</maven.compiler.target>
   </properties>
   <dependencies>
       <dependency>
          <groupId>org.apache.commons</groupId>
          <artifactId>commons-lang3</artifactId>
          <version>3.12.0
       </dependency>
   </dependencies>
   <build>
       <plugins>
          <plugin>
              <groupId>org.apache.maven.plugins
              <artifactId>maven-assembly-plugin</artifactId>
             <version>3.1.1
              <configuration>
                 <descriptorRefs>
                    <descriptorRef>jar-with-dependencies</descriptorRef>
                 </descriptorRefs>
              </configuration>
              <executions>
                 <execution>
                    <id>make-assembly</id>
                    <phase>package</phase>
                        <goal>single</goal>
                    </goals>
                 </execution>
             </executions>
          </plugin>
       </plugins>
   </build>
</project>
```

Uruchomienie programu.

java -cp target/line-counter-extended-1.0-SNAPSHOT.jar pl.wsb.programowaniejava.LineCounter sample

mvn exec:java -Dexec.mainClass=pl.wsb.programowaniejava.LineCounter -Dexec.args=sample

java -cp target/line-counter-extended-1.0-SNAPSHOT-jar-with-dependencies.jar pl.wsb.programowaniejava.LineCounter sample

Budowanie aplikacji: Apache Maven Central repository

Wszystkie artefakty są domyślnie ściągane z naszego lokalnego repozytorium. Jeżeli artefakt nie jest dostępny, Maven będzie starał się go pobrać z repozytorium zewnętrznego.

Domyślnie Maven używa repozytorium zewnętrznego dostępnego pod adresem:

https://repo.maven.apache.org/maven2/.

W celu łatwiejszego wyszukiwania artefaktów możemy posłużyć się stroną:

https://mvnrepository.com/

Istnieje możliwość zdefiniowania własnych repozytoriów zewnętrznych np. wspólnych dla danej firmy. Możliwe jest to z poziomu pom.xml lub też .m2/settings.xml

Kontrola wersji

Podczas prac nad oprogramowaniem kod źródłowy ulega ciągłym zmianom. Dodatkowo proces tworzenia oprogramowania nie jest liniowy. Często nad jego rozwojem pracuje więcej niż jedna osoba.

Aby usprawnić zarządzanie zmianami, wprowadzamy systemy kontroli wersji wspierające procesy tworzenia.

Dostępnych jest szereg systemów, takich jak:

- CVS
- SVN
- Mercurial
- Git

Git jest rozproszonym systemem kontroli wersji. Może zostać scharakteryzowany przez swoje główne cechy.

Silne wsparcie dla nieliniowego procesu tworzenia oprogramowania

Git wspiera model tworzenia rozgałęzień oraz ich łączenia. Każdy programista może pracować nad własnymi lokalnymi zmianami, a następnie w łatwy sposób łączyć je ze zmianami innych.

Rozproszone tworzenie oprogramowania

Każdy programista posiada własną kopię repozytorium pozwalającą na pracę offline. Kopia ta zawiera pełną historię zmian. Lokalne repozytoria mogą wymieniać zmiany pomiędzy sobą.

Kompatybilność z istniejącymi protokołami

Git używa istniejących protokołów do wymiany danych takich jak: HTTP oraz FTP.

Wydajna obsługa dużych projektów

Głównym założeniem jest wydajność dla dużych projektów.

Autentykacja historii zmian

Dla zmian opublikowanych jakiekolwiek modyfikacje pozostawiają ślady, które w jasny sposób pokazują niepożądane zachowanie.

System narzędziowy

Git składa się z zestawu narzędzi, które pozwalają na zarządzanie wersją.

Strategie łączenia zmian

Git zawiera szereg algorytmów odpowiedzialnych za łączenie zmian. W przypadku konfliktów, gdy automatyczne łączenie zmian nie jest możliwe, wymagana jest ręczna finalizacja procesu.

Przechowywanie pełnego obrazu zmian

Git nie zapamiętuje zmian między kolejnymi rewizjami, lecz kompletne obrazy.

Git: narzędzie

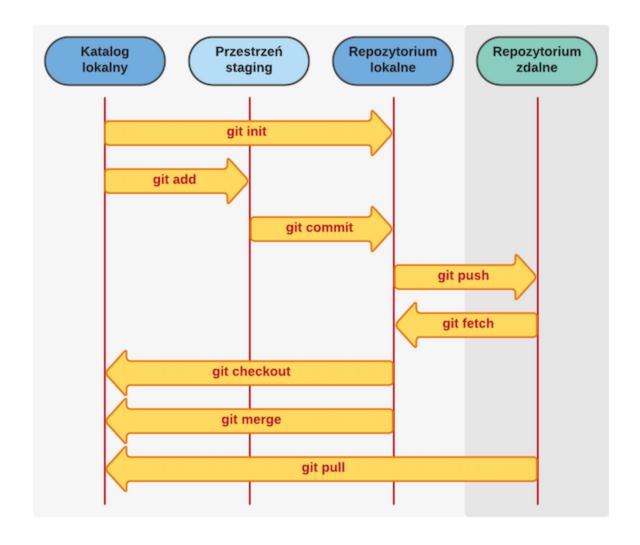
Praca z Git opera się na wykonywaniu komend, które pozwalają na zarządzanie zmianami, ich dodawanie, łączenie oraz publikację.

Głównym narzędziem jest program konsolowy (ang. CLI, command-line interface) o nazwie git, aczkolwiek istnieją też wersje graficzne. Niektóre z nich dostarczane z IDE.

Rozwiązanie konsolowe pozwala na łatwiejsze zrozumienie nazewnictwa oraz podstawowych koncepcji jego działania.

Narzędzie git dostępne jest pod adresem https://git-scm.com/downloads.

Git: podstawowy przepływ

Katalog lokalny/obszar roboczy

Katalog, zawierający pliki, na których dokonujemy zmian.

Przestrzeń staging

Obszar, do którego dodawane są zmiany z obszaru roboczego, które zostaną dodane do repozytorium w postaci rewizji. Niejako bufor zmian.

Repozytorium

Przestrzeń, w której znajdują się wszystkie pliki, pełna historia zmian oraz inne dane związane z git. Definiujemy repozytorium lokalne (znajdujące się na danej maszynie roboczej) oraz zdalne (zewnętrzne względem danej maszyny roboczej).

Rewizja

Rewizja (ang. commit) to pojedynczy wpis w repozytorium zawierający wszystkie pliki wraz z konkretnymi zamianami. Posiada przypisany unikatowy identyfikator.

Gałąź

Gałąź (ang. branch) oddzielna przestrzeń, w której znajduje się kod posiadająca swój własny stan katalogu roboczego, przestrzeni staging oraz historię rewizji. Każde repozytorium posiada przynajmniej jedną gałąź. Domyślna gałąź to master.

Niektóre systemy definiują domyślną gałąź jako main.

Scalanie

Scalanie (ang. merge) to proces łączenia zmian z dwóch różnych gałęzi. Najprostszą jego formą jest typ Fast Forward, w którym zmiany są liniowe.

HEAD

Wskaźnik na ostatnią rewizję aktywnej gałęzi. Innymi słowy, to miejsce, w którym znajdujemy się w danym momencie.

origin

Domyślna nazwa dla repozytorium zewnętrznego.

Tworzenie katalogu przechowującego kod źródłowy projektu.

```
gowinm:~> mkdir line-counter
```

Inicjalizacja lokalnego repozytorium dla projektu.

```
gowinm:~> cd line-counter
gowinm:~/line-counter> git init
Initialized empty Git repository in /Users/gowinm/line-counter/.git/
```

Git: katalog .git

Git automatycznie utworzył katalog .git przechowujący historię zmian lokalnego repozytorium oraz dane konfiguracyjne.

Dane konfiguracyjne repozytorium umieszczone są w pliku .git/config .

```
[core]
    repositoryformatversion = 0
    filemode = true
    bare = false
    logallrefupdates = true
    ignorecase = true
    precomposeunicode = true
```

Git: plik .gitconfig

Globalna konfiguracja jest definiowana w pliku gitconfig w katalogu domowym użytkownika. Jego lokalizacja jest zależna od platformy.

Sprawdzenie zmian w lokalnym repozytorium.

gowinm:~/line-counter> git log
fatal: your current branch 'master' does not have any commits yet

Sprawdzenie zmian w przestrzeni staging.

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master

No commits yet
nothing to commit (create/copy files and use "git add" to track)
```

Nowy, pusty plik LineCounter.java. Sprawdzenie zmian w przestrzeni staging.

```
gowinm:~/line-counter> touch LineCounter.java
```

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master

No commits yet

Untracked files:
   (use "git add <file>..." to include in what will be committed)
        LineCounter.java

nothing added to commit but untracked files present (use "git add" to track)
```

Dodanie pliku do przestrzeni staging.

```
gowinm:~/line-counter> git add LineCounter.java
```

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master

No commits yet

Changes to be committed:
   (use "git rm --cached <file>..." to unstage)
    new file: LineCounter.java
```

Utworzenie pierwszej rewizji na podstawie zmian w przestrzeni staging.

```
gowinm:~/line-counter> git commit -m "First change"
[master (root-commit) 2a675e4] First change
  1 file changed, 0 insertions(+), 0 deletions(-)
  create mode 100644 LineCounter.java
```

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master
nothing to commit, working tree clean
```

Historia zmian w repozytorium.

```
gowinm:~/line-counter> git log
commit 2a675e48ead1ef2bd8bc538a2749832544be7640 (HEAD -> master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:21:50 2021 +0100

First change
```

Zmiana zawartości pliku LineCounter.java oraz dodanie nowego, pustego pliku sample.

```
gowinm:~/line-counter> vi LineCounter.java
gowinm:~/line-counter> touch sample
```

LineCounter.java

```
public class LineCounter {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Line Counter");
    }
}
```

Sprawdzenie zmian.

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master
Changes not staged for commit:
  (use "git add <file>..." to update what will be committed)
  (use "git checkout -- <file>..." to discard changes in working directory)
        modified:
                   LineCounter.java
Untracked files:
  (use "git add <file>..." to include in what will be committed)
        sample
no changes added to commit (use "git add" and/or "git commit -a")
```

Dodanie zmian do przestrzeni staging oraz sprawdzenie jej zawartości. Utworzenie nowej rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git add LineCounter.java
gowinm:~/line-counter> git add sample

gowinm:~/line-counter> git status
On branch master
Changes to be committed:
   (use "git reset HEAD <file>..." to unstage)

    modified: LineCounter.java
    new file: sample
```

```
gowinm:~/line-counter> git commit -m "Second change"
[master e800c8e] Second change
2 files changed, 5 insertions(+)
  create mode 100644 sample
```

Zmiana zawartości pliku oraz sprawdzenie statusu zmian.

```
gowinm:~/line-counter> vi sample

gowinm:~/line-counter> git status
On branch master
Changes not staged for commit:
   (use "git add <file>..." to update what will be committed)
   (use "git checkout -- <file>..." to discard changes in working directory)
        modified: sample

no changes added to commit (use "git add" and/or "git commit -a")
```

Sprawdzenie zmian.

```
gowinm:~/line-counter> git diff
diff --git a/sample b/sample
index e69de29..d95f3ad 100644
--- a/sample
+++ b/sample
@@ -0,0 +1 @@
+content
```

Dodanie pliku do przestrzeni staging oraz automatyczne utworzenie rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git commit -am "Third change"
[master cf92ad8] Third change
1 file changed, 1 insertion(+)
```

Przegląd rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git log
commit cf92ad802d57c2a7f62610c4ea2157af729d4a81 (HEAD -> master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:37:01 2021 +0100
    Third change
commit e800c8e0bf4ba823e2a6da0103d197554e160deb
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:32:52 2021 +0100
    Second change
commit 2a675e48ead1ef2bd8bc538a2749832544be7640
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:21:50 2021 +0100
    First change
```

Sprawdzenie dostępnych gałęzi oraz utworzenie nowej gałęzi feature.

```
gowinm:~/line-counter> git branch
* master

gowinm:~/line-counter> git branch feature

gowinm:~/line-counter> git branch
  feature
* master
```

Sprawdzenie rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git log
commit cf92ad802d57c2a7f62610c4ea2157af729d4a81 (HEAD -> master, feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:37:01 2021 +0100
    Third change
commit e800c8e0bf4ba823e2a6da0103d197554e160deb
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:32:52 2021 +0100
    Second change
commit 2a675e48ead1ef2bd8bc538a2749832544be7640
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:21:50 2021 +0100
    First change
```

Przełączenie się na gałąź feature oraz sprawdzenie aktywnej gałęzi.

```
gowinm:~/line-counter> git checkout feature
Switched to branch 'feature'
```

```
gowinm:~/line-counter> git branch
* feature
  master
```

Sprawdzenie rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git log
commit cf92ad802d57c2a7f62610c4ea2157af729d4a81 (HEAD -> feature, master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:37:01 2021 +0100
    Third change
commit e800c8e0bf4ba823e2a6da0103d197554e160deb
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:32:52 2021 +0100
    Second change
commit 2a675e48ead1ef2bd8bc538a2749832544be7640
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:21:50 2021 +0100
    First change
```

Dodanie zmiany na gałęzi feature.

```
gowinm:~/line-counter> vi sample
```

```
gowinm:~/line-counter> git commit -am "Feature first change"
[feature ef14f54] Feature first change
  1 file changed, 1 insertion(+)
```

Sprawdzenie ostatnich 3 rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 3
commit ef14f5478fb1c5b26dbcda355c0b482149664e57 (HEAD -> feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 22:19:59 2021 +0100
    Feature first change
commit cf92ad802d57c2a7f62610c4ea2157af729d4a81 (master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:37:01 2021 +0100
    Third change
commit e800c8e0bf4ba823e2a6da0103d197554e160deb
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:32:52 2021 +0100
    Second change
```

gowinm:~/line-counter> git checkout master

Przełączenie się na gałąź master oraz sprawdzenie ostatnich 2 rewizji.

```
Switched to branch 'master'
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit cf92ad802d57c2a7f62610c4ea2157af729d4a81 (HEAD -> master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:37:01 2021 +0100
    Third change
commit e800c8e0bf4ba823e2a6da0103d197554e160deb
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:32:52 2021 +0100
    Second change
```

Updating cf92ad8..ef14f54

gowinm:~/line-counter> git merge feature

Scalenie zmian z gałęzi feature do gałęzi master . Sprawdzenie stanu rewizji.

```
Fast-forward
 sample | 1 +
 1 file changed, 1 insertion(+)
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit ef14f5478fb1c5b26dbcda355c0b482149664e57 (HEAD -> master, feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 22:19:59 2021 +0100
    Feature first change
commit cf92ad802d57c2a7f62610c4ea2157af729d4a81
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 21:37:01 2021 +0100
    Third change
```

Dodanie zmian do pliku sample na gałęzi master.

```
gowinm:~/line-counter> vi sample
gowinm:~/line-counter> git commit -am "Fourth change"
[master 75e6de4] Fourth change
 1 file changed, 1 insertion(+)
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 75e6de4963baf1de596b119a6d23f9f38a958865 (HEAD -> master)
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 22:46:51 2021 +0100
    Fourth change
commit ef14f5478fb1c5b26dbcda355c0b482149664e57 (feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 22:19:59 2021 +0100
    Feature first change
```

Dodanie zmian do pliku LineCounter.java na gałęzi feature.

gowinm:~/line-counter> git checkout feature

gowinm:~/line-counter> vi LineCounter.java

```
gowinm:~/line-counter> git commit -am "Feature second change"
[feature f7d651d] Feature second change
  1 file changed, 5 insertions(+)
```

Sprawdzenie rewizji na gałęzi feature.

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit f7d651d66d1565a9e2541fee7de18eeb3bea20fa (HEAD -> feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:00:52 2021 +0100
    Feature second change
commit ef14f5478fb1c5b26dbcda355c0b482149664e57
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
      Tue Dec 7 22:19:59 2021 +0100
Date:
    Feature first change
```

Przełączenie się na gałąź master oraz scalenie zmian z gałęzi feature.

```
gowinm:~/line-counter> git checkout master
Switched to branch 'master'

gowinm:~/line-counter> git merge feature
Merge made by the 'recursive' strategy.
LineCounter.java | 5 +++++
1 file changed, 5 insertions(+)
```

```
Merge branch 'feature'

# Please enter a commit message to explain why this merge is necessary,
# especially if it merges an updated upstream into a topic branch.
#
# Lines starting with '#' will be ignored, and an empty message aborts
# the commit.
```

Sprawdzenie stanu rewizji gałęzi master .

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 3
commit 3be9d76885d10da31292db9a6a860f23b969dd70 (HEAD -> master)
Merge: 75e6de4 f7d651d
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:03:37 2021 +0100
    Merge branch 'feature'
commit f7d651d66d1565a9e2541fee7de18eeb3bea20fa (feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:00:52 2021 +0100
    Feature second change
commit 75e6de4963baf1de596b119a6d23f9f38a958865
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 22:46:51 2021 +0100
    Fourth change
```

Git: GitHub

GitHub (https://github.com) jest platformą hostingową do rozwoju oprogramowania oraz kontroli wersji przy użyciu git. Oferuje funkcjonalności wbudowane w git oraz szereg własnych. Pozwala na tworzenie zdalnych repozytoriów przez użytkowników. Repozytoria te mogą być prywatne (widoczne przez zdefiniowaną grupę użytkowników) lub też publiczne (widoczne przez każdego).

Podobnym rozwiązaniem jest Bitbucket (https://bitbucket.org).

Istnieją też rozwiązania firmowe pozwalające na definiowanie własnych serwerów z platformami do rozwoju oprogramowania oraz tworzenia scentralizowanych repozytoriów zdalnych.

Dodanie zdalnego repozytorium pod identyfikatorem origin. Połączenie lokalnej gałęzi ze zdalną gałęzią pod tą samą nazwą.

```
gowinm:~/line-counter> git remote add origin https://github.com/MaciejGowin/line-counter.git
```

Po dodaniu zdalnego repozytorium .git/config zostało rozszerzone o:

```
[remote "origin"]
  url = https://github.com/MaciejGowin/line-counter.git
  fetch = +refs/heads/*:refs/remotes/origin/*
```

Po ustawieniu zdalnej gałęzi .git/config zostało rozszerzone o:

```
[branch "master"]
    remote = origin
    merge = refs/heads/master
```

Sprawdzenie zdalnych gałęzi.

```
gowinm:~/line-counter> git branch -r
  origin/master
```

Sprawdzenie stanu rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 3
commit 3be9d76885d10da31292db9a6a860f23b969dd70 (HEAD -> master, origin/master)
Merge: 75e6de4 f7d651d
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:03:37 2021 +0100
    Merge branch 'feature'
commit f7d651d66d1565a9e2541fee7de18eeb3bea20fa (feature)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:00:52 2021 +0100
    Feature second change
commit 75e6de4963baf1de596b119a6d23f9f38a958865
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
       Tue Dec 7 22:46:51 2021 +0100
Date:
    Fourth change
```

Dodanie zmian do pliku sample oraz utworzenie nowej rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> vi sample

gowinm:~/line-counter> git commit -am "Fifth change"
[master 1771ecf] Fifth change
  1 file changed, 1 insertion(+)
```

Sprawdzenie rewizji.

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 1771ecf8489bf59cec32dad6e7a679b1633d90d3 (HEAD -> master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:40:54 2021 +0100
    Fifth change
commit 3be9d76885d10da31292db9a6a860f23b969dd70 (origin/master)
Merge: 75e6de4 f7d651d
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:03:37 2021 +0100
    Merge branch 'feature'
```

Wysłanie zmian do zdalnego repozytorium. Sprawdzenie stanu.

```
gowinm:~/line-counter> git push
Enumerating objects: 5, done.
Counting objects: 100% (5/5), done.
Delta compression using up to 8 threads
Compressing objects: 100% (2/2), done.
Writing objects: 100% (3/3), 313 bytes | 313.00 KiB/s, done.
Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
To https://github.com/MaciejGowin/line-counter.git
    3be9d76..1771ecf master -> master
```

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 1
commit 1771ecf8489bf59cec32dad6e7a679b1633d90d3 (HEAD -> master, origin/master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:40:54 2021 +0100
Fifth change
```

gowinm:~> mkdir line-counter-another

Imitacja pracy na drugim lokalnym repozytorium. Pobranie obecnego stanu repozytorium zdalnego.

```
gowinm:~> cd line-counter-another

gowinm:~/line-counter-another> git clone https://github.com/MaciejGowin/line-counter.git .
Cloning into '.'...
remote: Enumerating objects: 23, done.
remote: Counting objects: 100% (23/23), done.
remote: Compressing objects: 100% (15/15), done.
remote: Total 23 (delta 2), reused 23 (delta 2), pack-reused 0
Unpacking objects: 100% (23/23), done.
```

Sprawdzenie rewizji. Dodanie zmiany.

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 1771ecf8489bf59cec32dad6e7a679b1633d90d3 (HEAD -> master, origin/master)
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:40:54 2021 +0100
    Fifth change
commit 3be9d76885d10da31292db9a6a860f23b969dd70
Merge: 75e6de4 f7d651d
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:03:37 2021 +0100
    Merge branch 'feature'
```

Wysłanie zmian do zdalnego repozytorium.

```
gowinm:~/line-counter-another> vi sample

gowinm:~/line-counter-another> git commit -am "Remote first change"
[master 383996a] Remote first change
  1 file changed, 1 insertion(+)
```

Sprawdzenie stanu.

gowinm:~/line-counter-another> git log -n 1

commit 383996a9df19b3daa26b7abc6c6721efdd73b1e8 (HEAD -> master, origin/master, origin/HEAD)

Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>

Date: Wed Dec 8 00:06:12 2021 +0100

Remote first change

Przejście do oryginalnego repozytorium lokalnego. Porównanie zmian ze zmianami zewnętrznymi.

gowinm:~/line-counter> git log master..origin/master

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 1771ecf8489bf59cec32dad6e7a679b1633d90d3 (HEAD -> master, origin/master)
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date:
       Tue Dec 7 23:40:54 2021 +0100
    Fifth change
commit 3be9d76885d10da31292db9a6a860f23b969dd70
Merge: 75e6de4 f7d651d
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:03:37 2021 +0100
    Merge branch 'feature'
```

Pobranie zmian ze zdalnych gałęzi. Porównanie zmian ze zmianami zewnętrznymi.

```
gowinm:~/line-counter> git log master..origin/master
commit 383996a9df19b3daa26b7abc6c6721efdd73b1e8 (origin/master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Wed Dec 8 00:06:12 2021 +0100

Remote first change
```

Sprawdzenie zmian.

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 1771ecf8489bf59cec32dad6e7a679b1633d90d3 (HEAD -> master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:40:54 2021 +0100
    Fifth change
commit 3be9d76885d10da31292db9a6a860f23b969dd70
Merge: 75e6de4 f7d651d
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:03:37 2021 +0100
    Merge branch 'feature'
```

Updating 1771ecf..383996a

Scalenie zewnętrznych zmian ze zdalnego repozytorium.

gowinm:~/line-counter> git merge origin/master

```
Fast-forward
 sample | 1 +
 1 file changed, 1 insertion(+)
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 383996a9df19b3daa26b7abc6c6721efdd73b1e8 (HEAD -> master, origin/master)
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Wed Dec 8 00:06:12 2021 +0100
    Remote first change
commit 1771ecf8489bf59cec32dad6e7a679b1633d90d3
Author: Maciej Gowin < gowinm@ryanair.com>
Date: Tue Dec 7 23:40:54 2021 +0100
    Fifth change
```

Dodanie oraz opublikowanie kolejnych zmian na drugim lokalnym repozytorium.

```
gowinm:~/line-counter-another> vi sample

gowinm:~/line-counter-another> git commit -am "Remote second change"
[master 96bb69e] Remote second change
    1 file changed, 1 insertion(+)
```

Jednorazowe pobranie oraz scalenie zmian z zewnętrznego repozytorium.

```
gowinm:~/line-counter> git pull
remote: Enumerating objects: 5, done.
remote: Counting objects: 100% (5/5), done.
remote: Compressing objects: 100% (2/2), done.
remote: Total 3 (delta 0), reused 3 (delta 0), pack-reused 0
Unpacking objects: 100% (3/3), done.
From https://github.com/MaciejGowin/line-counter
   383996a..96bb69e master -> origin/master
Updating 383996a..96bb69e
Fast-forward
 sample | 1 +
 1 file changed, 1 insertion(+)
```

```
gowinm:~/line-counter> git log -n 2
commit 96bb69e0d6df284d3685bef8f46ba186262dca16 (HEAD -> master, origin/master)
Author: Maciej Gowin <gowinm@ryanair.com>
Date: Wed Dec 8 00:16:41 2021 +0100

Remote second change
```

Kompilacja programu. Wynikowe pliki class są widoczne podczas sprawdzenia statusu.

```
gowinm:~/line-counter> javac LineCounter.java
```

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master
Your branch is up to date with 'origin/master'.

Untracked files:
    (use "git add <file>..." to include in what will be committed)
        LineCounter.class

nothing added to commit but untracked files present (use "git add" to track)
```

Pominięcie plików o rozszerzeniu class przez Git poprzez dodanie ich do .gitignore .

```
gowinm:~/line-counter> git push
Enumerating objects: 4, done.
Counting objects: 100% (4/4), done.
Delta compression using up to 8 threads
Compressing objects: 100% (2/2), done.
Writing objects: 100% (3/3), 330 bytes | 330.00 KiB/s, done.
Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
To https://github.com/MaciejGowin/line-counter.git
    96bb69e..3635755 master -> master
```

Sprawdzenie statusu zmian.

```
gowinm:~/line-counter> ls
LineCounter.class LineCounter.java sample
```

```
gowinm:~/line-counter> git status
On branch master
Your branch is up to date with 'origin/master'.
nothing to commit, working tree clean
```

Nadpisanie autora.

```
gowinm:~/line-counter> git config user.name "Maciej Henryk Gowin"
gowinm:~/line-counter> cat .git/config
[core]
        repositoryformatversion = 0
        filemode = true
        bare = false
        logallrefupdates = true
        ignorecase = true
        precomposeunicode = true
[remote "origin"]
        url = https://github.com/MaciejGowin/line-counter.git
        fetch = +refs/heads/*:refs/remotes/origin/*
[branch "master"]
        remote = origin
        merge = refs/heads/master
[user]
        name = Maciej Henryk Gowin
```

Git: podsumowanie komend

```
git init
git clone <REMOTE_URL>
git add <FILE>
git commit -m <MESSAGE>
git commit -am <MESSAGE>
git status
git diff
git log
git log -n <LIMIT>
git log <BRANCH1>..<BRANCH2>
git branch
git branch -r
git branch <BRANCH>
git checkout <BRANCH>
git merge <BRANCH>
git remote add <REMOTE_ID> <REMOTE_URL>
git push
qit push -u <REMOTE_ID> <BRANCH>
git fetch
git pull
```